

Post- och telestyrelsen
Konkurrensavdelningen, Enheten för samtrafik
Att. Rebecka Frisk di Meo
samtrafik@pts.se
Skickas med e-post

Stockholm den 11 maj 2016

Ang. PTS andra samråd av beslutsutkast om marknaden för mobil samtalsterminering (marknad 2), ert dnr 15-4802

Post- och telestyrelsen (PTS) har den 13 april 2016 givit marknadens aktörer möjligheter att lämna synpunkter på "Utkast till analys av marknaden för mobil samtalsterminering (marknad 2) enligt 8 kap. 5 och 6 §§ lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation", fortsättningsvis kallat "beslutsutkastet", inom ramen för ett andra samråd.

Samrådet omfattar även av PTS föreslagen revidering av kalkylmodellen för mobilnät, dvs. dels några till beslutsutkastet hörande bilagor (bl.a. Prisbilaga version B, bilaga 2, "Samråd om kalkylräntan för mobila nät", bilaga 3, samt "Modellspecifikation för LRIC-modellen för terminering i mobilnät i Sverige – modellversion 2.0, bilaga 4), dels några ytterligare filer/dokument (förslag till reviderad kalkylmodell och "Modelldokumentation för LRIC-modellen för terminering i mobilnät i Sverige – modellversion 2.0").

Hi3G Access AB (3) vill med anledning av det andra samrådet lämna synpunkter på de huvudsakliga förändringar som PTS föreslår i beslutsutkastet, vilka avser nya preliminära prisnivåer för samtalsterminering i mobila nät för åren 2016-2018, se avsnitt 1 nedan, samt införande av en möjlighet till reciprok prissättning för samtal som originerar utanför EU/EES, se avsnitt 2 nedan.

3 har inga synpunkter på PTS föreslagna revidering av kalkylmodellen för mobilnät och tillhörande filer/dokument.

1. Harmoniserade termineringsavgifter inom EU

Trots att de nya preliminära avgifter som nu föreslås av PTS har justerats upp något, jämfört med de prisnivåer som presenterades av PTS vid möte om den reviderade kalkylmodellen den 8 februari 2016, kan 3 konstatera att avgiftsnivåerna kommer bli de absolut lägsta inom EU/EES. Vid mötet i februari påtalade alla närvarande mobiloperatörer den brist på harmonisering som råder inom EU samt att PTS måste beakta konsekvenserna av ett beslut om låga termineringsavgifter jämfört med övriga EU/EES. 3 har framfört dessa synpunkter upprepade gånger, senast i det första samrådet, men PTS avfärdar synpunkten med följande kommentar: "Vid tillämpning av LRIC-metoden för beräkning av kostnadsorienterad prissättning ska PTS utgå från marknadssituationen i Sverige". Att bara titta på den svenska marknaden isolerat innebär att PTS bortser från hur svenska operatörer och svenska kunder missgynnas på EU:s inre marknad.

Nu aktuell SMP- och skyldighetsreglering ska införas *på ett harmoniserat sätt* inom EU. Genom att bl.a. ålägga SMP-operatörer en prisskyldighet på grossistnivå ska slutanvändarna få valfrihet att välja mellan olika mobila samtalstjänster till rimliga priser. Trots att prisregleringen har tillämpats i över tio års tid har harmoniseringen fungerat dåligt eftersom termineringsavgifterna fortfarande skiljer sig åt mellan EU-länderna, vilket inte bara beror på nationella särdrag. I ett försök att öka harmoniseringen togs rekommendationer om regleringen av termineringsavgifter¹ fram (innehållande en gemensam kostnadsredovisningsmetod) men trots detta kvarstår problemen, vilket framgår av grafen i bilaga 1.²

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] Detta innebär att svenska operatörer får betala betydligt mer i termineringskostnad för de samtal som deras kunder ringer till abonnenter inom EU än vad operatörer i andra EU-länder får betala för terminering av samtal i svenska mobilnät. Denna obalans utgör en direkt kostnad för de svenska operatörerna, och kapitalöverföring till operatörer i andra EU-länder, och kommer behöva överföras på svenska mobilanvändare i form av bl.a. högre priser. Obalansen kommer dessutom öka ytterligare när termineringsavgiften sänks av PTS till 6,15 öre/min för 2016-2017.

¹ Kommissionens rekommendation av den 7 maj 2009 om regleringen av termineringstaxor i fasta och mobila nät (2009/396/EG).

²

[REDACTED]

Vidare kan nämnas att av Sveriges tio största handelsmarknader återfinns åtta av dessa inom EU/EES. Samtliga länder utom Danmark och Storbritannien har i nuläget högre, och i flertalet fall väsentligen högre (rödmarkerade), termineringsavgifter än Sverige.

Termineringskostnader April 2016	SEK/min
GERMANY	████████
NORWAY	████████
DENMARK	████████
FINLAND	████████
UNITED KINGDOM	████████
NETHERLANDS	████████
FRANCE	████████
BELGIUM	████████

En annan reglering som också måste beaktas i sammanhanget är roamingförordningen³. De negativa effekter som drabbar svenska operatörer och kunder enligt ovan förstärks ytterligare av roamingförordningens slutkundspris för mottagna samtal (artikel 6e första stycket punkten c). Detta är bestämt till 0,0114 EUR/min, dvs. ca 10,58 öre/min, för hela EU. Eftersom termineringsavgifterna emellertid tillåts variera så pass mycket medför roamingregleringens pris för mottagna samtal direkta förluster för svenska operatörer i de trafikfall där samtal termineras i EU-länder där termineringsavgiften är högre än 0,0114 EUR/min.

När en svensk kund reser inom EU och mottar ett samtal till sin mobil utgörs grossistkostnaden av termineringsavgiften för det besökta nätet. Med Tyskland som exempel, får kunden inte debiteras mer än 10,58 öre/min för det mottagna samtalet men den svenska operatörens kostnad gentemot den tyska terminerande operatören ligger på drygt 15 öre/min, vilket innebär att varje mottaget samtal i Tyskland genererar en direkt förlust på ca 5 öre/min. Motsvarande trafikfall för den tyska operatören när dennes kunder mottar samtal i Sverige är däremot vinstgivande, med ca 3 öre/min (10,58-7,57 öre).

Av tabellen nedan framgår att ca två tredjedelar av länderna inom EU/EES (rödmarkerade) idag genererar en direkt förlust för svenska operatörer när deras kunder roamar och mottar samtal i dessa länder.

Land	MTR	Reglering	Kostnad
SLOVENIA	████████	0,1058	████████
LIECHTENSTEIN	████████	0,1058	████████
CROATIA	████████	0,1058	████████
CZECH REPUBLIC	████████	0,1058	████████
SLOVAKIA	████████	0,1058	████████
IRELAND	████████	0,1058	████████
ESTONIA	████████	0,1058	████████

3 Europaparlamentets och Rådets förordning av den 13 juni 2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen (531/2012/EU), ändrad genom förordning 2015/2120/EU.

CYPRUS		0,1058	
NETHERLANDS		0,1058	
HUNGARY		0,1058	
PORTUGAL		0,1058	
GERMANY		0,1058	
GREECE		0,1058	
FINLAND		0,1058	
LUXEMBOURG		0,1058	
ICELAND		0,1058	
BELGIUM		0,1058	
FRANCE		0,1058	
LATVIA		0,1058	
LITHUANIA		0,1058	
ITALY		0,1058	
POLAND		0,1058	
BULGARIA		0,1058	
SPAIN		0,1058	
ROMANIA		0,1058	
NORWAY		0,1058	
MALTA		0,1058	
AUSTRIA		0,1058	
DENMARK		0,1058	
UNITED KINGDOM		0,1058	

Ovan nämnda exempel visar på de kostnader som drabbar svenska operatörer när deras kunder ringer från Sverige till andra EU-länder samt reser inom EU och mottar samtal i de besökta näten. Dessa kostnader kan inte bara absorberas av operatörerna utan kommer behöva vältras över på och belasta svenska kunder, t.ex. genom höjda slutkundspriser. PTS kan inte fortsätta ignorera den snedvridning av konkurrensen som uppkommer för svenska operatörer genom myndighetens låga termineringsavgifter, utan måste sätta dessa i relation till övriga EU-länders termineringsavgifter. Ett sätt att göra detta på är att avvakta med ytterligare sänkningar, för att på sikt nå en nivå som bättre överensstämmer med EU-genomsnittet.

2. En möjlighet till reciprok prissättning för samtal som originerar utanför EU/EES

PTS har i beslutsutkastet föreslagit ett undantag från prisskyldigheten, vilket ger SMP-operatören möjlighet att tillämpa en reciprok prissättning för samtal som originerar utanför EU/EES. För sådana samtal får SMP-operatören anpassa sitt termineringspris så att PTS beslutade högsta pris får överskridas och istället får ett termineringspris som högst motsvarar termineringspriset hos den originerande utomeuropeiska operatören tillämpas.

3 har i det första samrådet förespråkade en möjlighet till differentierade termineringsavgifter för samtal från A-nummer utanför EU och ser därför mycket positivt på nyssnämnda förslag. Förslaget innebär att svenska mobiloperatörer, i likhet med vissa andra operatörer inom EU,

tillåts möta de höga termineringsavgifter som många operatörer utanför EU/EES tillämpar. 3 tillstyrker förslaget med följande medskick avseende den praktiska tillämpningen av regleringen.

Enligt beslutsutkastet är PTS syfte med en reciprok prissättning att SMP-operatörerna ska få möjlighet till bilaterala förhandlingar med utomeuropeiska operatörer för att kunna nå en gemensam lägre nivå för termineringspriser. Emellertid, som myndigheten själv konstaterat i promemorian "Terminering av samtal som originerar utanför EU/EES – sammanfattning av informationsinsamling" (i) sker trafiken mellan den originerade och den terminerande operatören inte via bilaterala termineringsavtal utan i princip alltid via avtal med transitoperatörer. En följd av detta är (ii) att den originerande operatören betalar ett paketpris för både terminering och transit, varför prislister för samtal till utomeuropeiska nät innefattar transitpriser och de faktiska termineringspriserna oftast inte är kända. Båda dessa omständigheter (i och ii) kan utgöra svårigheter vid tillämpningen av förslaget, eftersom de faktiska termineringspriserna inte är kända för de SMP-operatörer som vill tillämpa en reciprok prissättning gentemot, i första hand, transitoperatörer. För att SMP-operatörerna ska ha en reell möjlighet att tillämpa den reciproka prissättningen och PTS syfte ska kunna realiseras måste myndigheten tillåta viss flexibilitet i tillämpningen och tolkningen av regleringen. En sådan utveckling som skett i Frankrike och i vissa andra EU-länder, där ett uppskattat termineringspris fått utgöra utgångspunkt för schablonlösningar på nationell basis, bör därför inte vara utesluten.

Vidare bör det klargöras i beslutsutkastet att identifikationen av ett samtal som originerar utanför EU/EES baseras på det uppringande numret (A-numret, CLI), då detta blivit de-facto standard i de länder där differentiering införts. Detta bör gälla även om samtalet rent tekniskt kopplas upp av ett nät inom EU/EES, dvs. när den utomeuropeiska kunden roamar i ett annat nät. Att frångå denna princip skulle göra hanteringen av regleringen ytterst komplex och svårhanterlig.

Slutligen bör följande förtydligande av skyldigheten i punkt 4.3 i beslutsutkastet göras. Oavsett om det utomeuropeiska samtalet originerar i ett fast eller ett mobil nät måste SMP-operatören ha rätt att anpassa sitt termineringspris till *priset för terminering i mobila nät* hos den utomeuropeiska operatören. Så som skyldigheten i punkt 4.3 nu är formulerad skulle den kunna tolkas som att utomeuropeiska samtal som originerar i ett fast nät leder till reciprocitet avseende termineringspriset för fasta nät hos den utomeuropeiska operatören. Var samtalet originerar kan dock inte tillmätas någon betydelse utan styrande för den reciproka prissättningen måste vara att samtalet terminerar i ett mobilt nät, vilket berättigar till ett motsvarande utomeuropeiskt mobilt termineringspris. Att behöva ta hänsyn till i vilken typ av nät samtalen originerar skulle också göra den administrativa hanteringen mycket betungande.

Undertecknad står givetvis till tjänst för det fall PTS har frågor eller önskar diskutera ovanstående skrivelse vidare.

Hi3G Access AB

Josefine Jonsson